

СТАНОВИЩЕ

ОТ ДОЦ. Д-Р МИГЛЕНА ДИМИТРОВА АНГЕЛОВА

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

(ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.7. АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ, НАУЧНА

СПЕЦИАЛНОСТ: СОЦИАЛНО УПРАВЛЕНИЕ)

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА „ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР НА РЕПУБЛИКА ЛИВАН (АДМИНИСТРАТИВНО-УПРАВЛЕНСКИ АСПЕКТИ)”, РАЗРАБОТЕН ОТ ФУАД МОХАМАД КАСЕМ ВЪВ ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР”, ФАКУЛТЕТ „СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И КОМПЮТЪРНИ НАУКИ”, КАТЕДРА „АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ”

ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН

„ДОКТОР”

ПО НАУЧНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.7. „АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ”

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ИЗВЪН СФЕРАТА НА МАТЕРИАЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО“

1. Информация за дисертанта

Фуад Мохамад Касем е докторант на самостоятелна подготовка във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“, зачислен от 2017 г. във Факултета по социални, стопански и компютърни науки, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, професионално направление 3.7. Администрация и управление. Фуад Касем притежава магистърска степен по бизнес администрация (2011 г.) и бакалавърска степен по бизнес администрация (2009 г.), придобити в Arts, Sciences & Technology University in Lebanon (AUL).

Професионалната му кариера е съсредоточена в областта на финансите и управлението в публичния и неправителствения сектор. От 2014 г. е финансов мениджър в Palestine Health Association (Ливан), като отговаря за бюджетиране, финансов контрол, отчетност, управление на средства и спазване на регулаторни изисквания. Към момента Фуад Касем е служител в „Палестински национален фонд – Ливан”.

2. Актуалност и значимост на дисертационния труд

Актуалността и значимостта на дисертационния труд произтичат от

изключително острия характер на корупционните прояви в публичния сектор на Република Ливан, които в условията на продължителна политическа нестабилност, икономическа криза и институционална фрагментация възпрепятстват ефективното функциониране на държавното управление и подкопават общественото доверие. Разработката се отличава с висока практическа значимост, тъй като изследва административните и управленските аспекти на превенцията на корупцията – сфера, в която съществува съществен дефицит от цялостни, контекстуално съобразени академични анализи. Чрез обединяване на сравнителноправни, институционални и управленски подходи трудът адресира реални управленски проблеми и предлага концептуална рамка за реформи, която може да подпомогне модернизацията на публичната администрация, повишаването на прозрачността и укрепването на институционалния капацитет в Ливан.

3. Кратка характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с общ обем от 208 страници, като следва класическа структура от увод, три глави, заключение, използвана литература. Основният текст на дисертацията обхваща 223 страници, като в тях се съдържат 21 таблици, 18 фигури.

Списъкът на използваните литературни източници съдържа общо 212 заглавия на английски и арабски езици.

Разработката предлага систематичен анализ на корупцията в публичния сектор на Република Ливан, като обхваща теоретичните основи на явлениято, международния опит в противодействието на корупцията и специфичните институционални и управленски предизвикателства пред ливанската администрация. Трудът се характеризира с ясно формулирани цели, хипотези и изследователски задачи, както и със задълбочен преглед на нормативните, културните и социално-икономическите фактори, влияещи върху корупционните практики. Използван е комплексен методологически подход, включващ сравнителен анализ, документален анализ и оценка на международни модели. Авторът представя обосновани изводи и практически насочени

препоръки за реформи, насочени към повишаване на прозрачността, отчетността и административната ефективност в публичния сектор на Ливан.

4. Методиката на изследването

Методиката на изследването е изградена върху качествен, сравнителен и интердисциплинарен подход, който съчетава документален анализ, правно-институционален преглед, сравнително-теоретични изследвания и оценка на международни антикорупционни практики. Авторът използва формално-логически, системно-структурни и сравнително-аналитични методи за изясняване на управленските, правните и социално-икономическите детерминанти на корупцията в публичния сектор на Ливан. Изследването интегрира данни от авторитетни национални и международни източници, включително нормативни актове, стратегически документи, институционални отчети и научни публикации, а в процеса са включени и неформални консултации със специалисти от публичната администрация. Този комплексен методологически модел позволява задълбочено и контекстуално валидно изследване, насочено към формулиране на практически приложима рамка за превенция на корупцията.

5. Оценка на научните и научно-приложни приноси

След цялостното ми задълбочено запознаване с дисертацията и автореферата на кандидата, бих могла да направя аргументиран извод, че в представения за защита дисертационен труд се съдържат научно-приложни и приложни резултати, които се отнасят до принос в развитието на концепциите за противодействие и борба с корупцията в публичната сфера.

Приемам по същество претендираните в дисертацията приноси, като реално постигнати, като за мен те са научно-приложни и приложни и са основно свързани с обогатяване на съществуващи знания.

6. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът Фуад Касем е автор на три броя публикации, свързани с тематиката на изследването. Всички са самостоятелни и са публикувани в реномирани научни издания. В публикациите се анализират различни моменти

от изследваната в дисертацията тема. Стилът и начинът на представяне и аргументиране на авторските тези е идентичен във всички представени публикации. В този смисъл би могло да се направи обоснованото заключение, че дисертантът е автор на всички представени публикации. Броят и тематиката на публикациите напълно удовлетворяват наукометричните изисквания.

7. Оценка на автореферата

Налице е съответствие между представения реферат и рецензираната дисертация. От автореферата може да се придобие ясна представа за дисертационния труд, включително неговите структурни основни елементи.

8. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд, разработен от докторант Фуад Касем позволява да се представи неговата много добра теоретична и практическа подготовка по изследваната тематика. Всичко казано дотук ми дава основание да отправя конкретни коментари и препоръки, с цел задълбочаване на постигнатото досега и бъдещото научно израстване на докторанта:

1) В отделни части на текста се наблюдава повторемост на аргументи, особено при описанието на факторите, влияещи върху корупцията, което отслабва аналитичната плътност.

2) В изложението на международния опит някои примери са по-описателни, отколкото аналитично сравними, което частично ограничава потенциала за извеждане на по-задълбочени паралели с ливанския контекст.

3) С оглед показаното в дисертационния труд и публикациите, се отправя препоръка към дисертанта да участва по-активно в научни екипи, включително и при изпълнението на международни научни проекти.

Имам и следния въпрос към дисертанта: Какви конкретни механизми считате за най-реалистично приложими в краткосрочен план в условията на настоящата политическа и административна среда в Ливан, и кои институции според Вас биха могли да бъдат първите носители на промяната?

Посочените бележки и препоръки в никакъв случай не намаляват качествата на изследването. Дисертацията е добре структуриран и задълбочен научен труд.

9. Заключение

Дисертационният труд на тема: Превенция на корупцията в публичния сектор на Република Ливан (административно-управленски аспекти), с автор докторант Фуад Касем, е разработен съобразно нормативните национални изискванията за придобиване на образователната и научната степен “Доктор”, и е в съответствие с вътрешните правила във ВСУ „Черноризец Храбър”.

На основата на всичко казано дотук, както и на представените от дисертанта материали по процедурата, давам своята положителна оценка, като предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен “ДОКТОР” по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство”, професионално направление 3.7. „Администрация и управление” на докторант Фуад Касем.

18 ноември 2025 г.
София

Подпис:
(доц. д-р Миглена Ангелова)